

Slektsmysterium i Vingelen løst

Forfedrene til stigeren ved Vingelsgruva, Lars Henrik Carlsen Friis (1779-1849), har inntil nylig ikke latt seg oppspore. Han har en mengde etterkommere i Nord-Østerdalen, slik at stamtreet vil være av interesse for mange slektsinteresserte. Det er et svært interessant stamtreet som kan føres langt bakover og inneholder en rekke kjente familier innen geistlighet og borgerskap.

Problemet har særlig knyttet seg til morens opphav. Hun gifter seg på Kvikne 13. juni 1773 med Carl Johannesen Friis, og heter ifølge kirkeboken Anne Fremmer Bye. Ved nærmere studium viser det seg at det riktige navnet åpenbart må være Anne Femmer Bie. Når man vel vet det, ser man også at den trolig er strøket over i kirkeboken. Damen kommer av Kristiansund-slekten Bie.

Kjøpmann Lars Henriksen Bie i Kristiansund var gift andre gang med Barbro Maria Aschanius og ga datteren både for- og etternavnet til sin første kone, Anne Femmer. Etter at kjøpmann Bie døde, må barna ha blitt spredt rundt omkring hos slektninger, slik at søsknene Anne Femmer Bie og Peder Aschanius Bie kom til mosteren på Kvikne, som var gift med presten Anders Rambech. Peder Aschanius Bie opptrer på Kvikne og var ledetråden til å undersøke om ikke navnet Bye i kirkeboken egentlig skulle være Bie.

Legg merke til i hvor stor grad kvin-

nenes etternavn brukes på barna. Det er ikke noe påfunn fra de siste tiår av 1900-tallet.

Når det gjelder Anne Femmer Bie, er det stygge skjær i sjøen for en slektsgransker. Ved første studium av dokumenter fra Kristiansund ser det nemlig ut som om hun døde 1 år gammel. Problemet er at hun har en søster med nøyaktig samme navn begravet 28. juni 1749. Denne søsteren er ikke innført som født siden hun var bare 6 dager gammel da hun døde. Fordi hun ikke er ført inn som født, har hun vært forvekslet med søsteren født året før, slik at man har trodd det var denne første Anne Femmer Bie som døde. Denne feilen finnes i Einar Thurn Christensens nedtegnelser over Kristiansundslekter. Men at det er to, fremgår av at den siste var bare 6 dager ved begravelsen og dessuten at moren er introdusert i kirken både sommeren 1748 og sommeren 1749. Det beviser at hun har hatt to fødsler og altså to døtre med samme navn, hvorav den ene vokste opp og senere havnet på Kvikne.

Det fører for langt er å ta hele Anne Femmer Bies stamtreet, som går meget langt bakover. Moren var datter av Mentz Pedersen Aschanius, som var prost på Nord-Møre. Han var gift med Clara Maria Schielderup, som var datter av hytteskriveren på Tolga i årene 1730 - 52, Peder Pedersen Schielderup. Han stammer fra en slekt med flere generasjoner prester og biskoper.

Den første var Jens Pedersen Schieldrup, biskop i Bergen 1557 - 82. Peder Pedersen Schieldrup var gift med Lucie Andersdr. Hagerup, som på morsiden stammer fra presteslektene Parelius, Balg og Bull.

Moren til Mentz Pedersen Aschanus var Sophie Mentzdatter Darre, en slekt som kan følges langt bakover.

Faren til Vingels-stigere var Carl Johannesen Friis. Hans far igjen var borgermester i Molde og gift med datteren til sognepresten i Lesja, Kristen Kristensen Gammelgård.

Adresse:

Ole Nygaard

Aftenpostens utenriksavdeling,

Pb. 1178 Sentrum, 0107 Oslo.

as MalmLaft

2560 ALVDAL. TLF. 62 48 78 88
TELEFAX 62 48 78 30. MOBIL 94 36 97 93

**Nord-Østerdal
Kraftlag**

– verket som eies av abonnentene –

Tida Sag & Hordal as

- Skivtøt og skivtøt - Impregnering laft
- Impregnering - lakker og -trekk
- Ejerne profiler på fløt og pussel
- Standard profiler - skivtøt

PROSJEKT AV NINA OLJEVINDHAK

Telepost - 2000 Tynset
TEL 62 48 67 42 Fax 62 48 67 70
Internett side: www.Tida.no